

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. I. Præmittitur quod apud omnes est certum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

DISPUTATIO PRIMA.

DE SCIENTIA DEI

secundum se.

Riusquam de scientia Dei respectu possibilium & futurorum contingentium disputemus, & celebriores hujus temporis controversias discutiamus & resolvamus; aliqua de scientia Dei in communi & secundum se, praeferenda esse censuimus; ejusque existentiam, quidditatem, ac divisionem, declarare, variatque ejus dotes & prerogativas, quibus supra scientiam humanam & angelicam eminent, exponere, necessarium esse duximus. Agendum etiam hic esset, ad complementum hujus disputationis, de objecto tam motivo quam terminativo divinae scientiae, nisi in Tractatu de attributis de hoc fassè pertractassemus, unde ne eadem lapidis & inutiliter repetantur, ad hunc locum Lectorem remittimus.

ARTICULUS I.

An sit in Deo propriè scientia, & in ordine ad quae objecta?

§. I.

Premittitur quod apud omnes est certum.

1. Certum est scientiam in Deo propriè reperiri sily, propriè, sumatur contrapositivè ad metaphoricè: lic enim sumpra scientia nihil aliud est quam cognitio certa & evidens: hanc autem in Deo reperiri manifestum est, cum talis cognitio sit perfectio simpliciter simplex, nullam in suo conceptu involvens imperfectionem. Unde Ether. 1. dicitur, *Domine qui habes omnium scientiam.* Plal. 138. *Mirabilis facta est scientia tua.* Et ad Roman. 11. *O altitudo divitiarum sapientiae & scientiae Dei!*

2. Id etiam demonstrat D. Thomas hic art. 1. & quaest. 2. de veritate art. 2. egregiè ratione, quae potest sub hac forma proponi. Deus est substantia summè immaterialis, & ab omni consortio materiae segregata: Ergo & perfectissimè sciens & intelligens. Consequentia probatur: Quamò aliqua substantia est magis immaterialis, & magis elevata supra conditiones materiae, tantò magis est cognoscitiva: Ergo si Deus sit substantia summè immaterialis &c. est etiam perfectissimè sciens & intelligens. Consequentia patet, Antecedens probatur primò ex Aristotele 2. de anima textu 112, ubi docet, quòd plantae non sunt cognoscitivae, sicut animalia, quia eorum forma est magis materialis, & minùs elevata supra conditiones materiae. Hinc etiam provenit quòd inter sensus externos, visus, utpote immaterialior, elicet operationes nobiliores, & est magis cognoscitivus, quam tactus, alique sensus externi; & quòd inter substantias creatas, natura Angelica, utpote magis elevata supra materiam, est perfectiori modo intelligens: quae de causa superni illi spiritus, *Intelligentia* nuncupatur. In-

Tom. I.

A ter ipsos etiam homines, illi qui sunt crassiores, & magis immergi materiae, ut plurimum sunt minùs ingeniosi, & minùs idonei ad scientias; quia moles corporea hebetat & obtundit acumen ingenii, sive, ut loquitur Scriptura, *Corpus quod corrumpitur, aggravat animam, &c.*

3. Secundo probatur idem Antecedens: Vita, ut docetur in libris de anima, nihil aliud est quam elevatio formae supra materiam: Ergo cum intelligere sit perfectissimus gradus vitae, oriri debet ex summa immaterialitate, & perfectissima elevatione supra materiam.

4. Tertiò probatur: Natura intellectualis tantè est amplitudinis, & universalitatis, ut possit recipere formas omnium rerum, in esse saltem intentionali & intelligibili, unde communiter dicitur, quòd *intellectus intelligendo sit omnia*: materia autem cum sit radix limitationis, & principium individuationis, contrahit, & limitat amplitudinem, & universalitatem formarum, & facit ut una natura non possit recipere formas, & perfectiones aliarum, etiam in esse intelligibili: Sicut ergo materia est impedimentum cognitionis, ita immaterialitas ex adverso, est causa, & radix scientiae, & intellectualitatis. Unde egregiè Tertullianus: *Opimitas sapientiam impedit, exilitas expedit.* De quo plura in Tractatu de attributis.

5. Non potest ergo revocari in dubium, in Deo reperiri propriè scientiam, prout scientia propriè, idem est ac non metaphoricè talis: unde solum est difficultas, an Dei cognitio sit propriè scientia, proutly, propriè, sumitur contrapositivè ad communiter, & respectu quorum objectorum?

§. II.

Vtraque difficultas triplici conclusione resolvitur.

1. De primo: Dei cognitio est scientia propriè & strictè, & non solum largè, & impropiè. Est contra Vazquem 1. parte disp. 4. num. 9. & disp. 85. cap. 7. num. 48.

2. Probat brevis ratione fundamentali. Cognitio evidens & certa rei per causam, est propriè & strictè scientifica: Sed hujusmodi cognitio reperitur in Deo: Ergo invenitur in ipso scientia strictè & propriè. Minor patet, Major autem probatur. Talis cognitio non est actus, quae erga factibilia versatur, modo practico & factivo; nec prudentia, quae non est circa agibilia, tradendo agendorum regulas: nec fides, vel opinionis, cum fides importet obscuritatem, & opinio incertitudinem: nec intellectus principiorum, nam lumen principiorum, non est cognitio effectus per causam, sed solus causae cognitio: Ergo est cognitio propriè & strictè scientifica.

3. Probat secundò: Omnis perfectio quae in suo conceptu formali non dicit imperfectionem, convenit formaliter Deo: Sed cognitio strictè &

Aa 3

pro-

Lib.
de ani
ma
ca. 20
Disp.
2. art.
2. §. 1.